

Abstrakti, merihistorian päivät 2017
Anne Ala-Pöllänen

Kulttuurinen kahtiajako ja suomalaisen sekamiehitys

Suomessa siirryttiin sekamiehitykseen vuonna 2009, viimeisenä maana EU:ssa. Sekamiehityksellä tarkoitetaan käytäntöä, jossa laivan miehityksessä sallitaan EU-kansalaisten lisäksi ei-EU-kansalaisia, mikä yleensä tarkoittaa merimiehiä palkkakustannuksiltaan edullisemmista maista. Suomessa on päädytty muiden Pohjoismaiden mallin mukaan palkkaamaan filippiiniläisiä merimiehiä.

Sekamiehitys suomalaisilla aluksilla poikkeaa esimerkiksi mukavuuslippulaivojen mallista siinä, että meillä kansallisuuksia on yleensä korkeintaan kolme: suomalaisten ja filippiiniläisten kanssa miehistöissä työskentelee myös virolaisia. Useimmissa kansainvälisillä vesille purjehtivissa aluksissa etnisiä ryhmiä on yleensä useampia, ja useiden tutkimusten mukaan mitä kulttuurisesti laajempi diversiteetti miehistössä on, sen helpompi siinä on toimia.

Pohdin esityksessäni sitä, minkälainen suomalainen versio sekamiehityksestä on, ja missä määrin suomalainen sekamiehitys poikkeaa kansainvälisesti yleisemmästä mallista. Vaikuttaako Suomen pitkä historia yksikansallisten miehistöjen parissa eri etnisten ryhmien sopeutumiseen laivan päällä? Ovatko Suomen lipun alla purjehtivat alukset kulttuurisesti saaria, sekamiehityksestä huolimatta edelleen yksikansallisia? Esitykseni pohjautuu väitöskirjaani Sekamiehitys Suomen lipun alla.